

**Қазақстан Республикасындағы Балалар жылына арналған
Қазақстан мектептерінің бітіруші сынып оқушылары мен колледждерінің түлектері
арасында ғылыми IT-жобалардың
Республикалық конкурсы**

Ұйымдастырушы - "Astana IT University" ЖШС.

Қазақстан Республикасының мектептері бітіруші сынып оқушылары мен колледждерінің түлектері (Назарбаев Зияткерлік мектептері, Республикалық физика-математика мектебі, "Білім-Инновация" лицейлері мен мектептері, ZERDE мектебі, Quantum STEM School, IT лицейлер мен мектептер, басқа да мектептер мен колледждер) арасындағы ғылыми IT-жобалардың республикалық конкурсы "Astana IT University" ЖШС – де (бұдан әрі-АІТУ) білім беру грантын беру үшін өткізіледі.

Білім беру гранттарының саны АІТУ ректорының бұйрығымен анықталады.

АІТУ білім беру гранты және студенттерге қабылдау ұлттық бірыңғай тестілеуді (бұдан әрі-ҰБТ) тапсырған жағдайда кемінде 65 балл және әр пән бойынша кемінде 5 балл нәтижесімен ұсынылады. 2023 жылғы талапкерлер үшін ҰБТ сертификаты 2023 жылғы болуы тиіс.

Мақсаты - оқушылардың шығармашылық қабілеттерін және ақпараттық технологиялар саласындағы білімге қызығушылығын анықтау және дамыту.

Міндеттері:

- ғылыми-зерттеу қызметіне және оқуға қызығушылықты арттыру;
- ең дарынды және дарынды жас зерттеушілерді анықтау және қолдау;
- Қазақстан Республикасының зияткерлік әлеуетін қалыптастыруға жәрдемдесу.

Байқау "**Smart City технологиялары**" еркін тақырыбы бойынша өткізіледі (мысалы, қаланың ақпараттық жүйесі, қалалық цифрлық платформа, Денсаулық сақтау, энергетика, Қалдықтарды басқару, Көлік және ұтқырлық, қаладағы қауіпсіздік, экология және т. б.)

Конкурс 2022 жылдың желтоқсан - 2023 жылдың мамыр айлары аралығында өтеді .
Конкурс келесі кезеңдерден тұрады:

1 кезең – онлайн, сырттай. Мектептерді ақпараттандыру 01-15 қараша 2022 ж. Қазақстан Республикасы мектептерінің бітіруші сыныптарының (10-12 сынып) оқушылары мен колледж түлектерін ақпараттандыру және қатысуға тарту мақсатында конкурс өткізу туралы хабарландыру. Байқау материалдарын қабылдау 2023 жылдың 10 қаңтарынан басталады. Оқу орны 2023 жылы 31 қаңтарға дейін (қоса алғанда) (1-қосымша) облыстық конкурсқа қатысуға "ғылыми IT-жобалар конкурсына өтінім_мектеп" хатының тақырыбын көрсете отырып, өтінімдерді мына мекенжай бойынша жолдауы қажет : science@astanait.edu.kz.

Өтінімдер мен жобаларды "Astana IT University" ЖШС тіркеу.

Конкурсстық материалдарды қабылдау 2023 жылдың 10-31-шы қаңтарда (қоса алғанда) өтеді. Белгіленген мерзімнен кейін конкурсқа келіп түскен және талаптарды бұза отырып ресімделген өтінімдер қарауға қабылданбайды. Конкурсқа ұсынылады:

- "Өтінім_ (қатысушының аты-жөнін көрсету қажет)", мысалы, "Өтінім_Хасенов_РФММ" және т. б. аты болуы тиіс қатысушының өтінімі;
- 3 минуттық бейнемен жобаның сипаттамасы.

Байқауға қатысу үшін ғылыми тәсілдерді қолдана отырып орындалған инновациялық жобалар қабылданады, мысалы: "Қонақ үй бизнесіндегі смарт-технологиялар", "Мүмкіндігі шектеулі адамдарға, үй жануарларына және басқа да техникаларға арналған бақылау құрылғыларын жасау".

Конкурс шарттарына сай келмейтін немесе талаптарды бұза отырып ұсынылған жұмыстар қарауға қабылданбауы мүмкін.

Сараптамалық комиссия жобаларды іріктеуді, оларды плагиатқа тексеруді және конкурстың келесі кезеңіне қатысу үшін сараптаманы жүргізеді (2021 жылы 20 ақпанға дейін). Іріктеу нәтижелері бойынша АІТУ ресми сайтында 2-ші кезеңге өткен қатысушылар/командалар тізімі жарияланады.

2 кезең – оффлайн. Жобаларды қорғау нысанында конкурстың финалын өткізу (2023 жылы сәуір – мамыр айлары), оның мақсаты сараптау комиссиясына 1 кезең жеңімпаздарының жобаларын ұсыну болып табылады. Жобаны қорғау уақыты - 7 минут.

Презентацияны рәсімдеу формасы – еркін. MS PowerPoint форматындағы презентацияның электрондық нұсқасы 5 слайдтан аспауы қажет.

Конкурс қорытындысы. Марапаттау

Байқау қорытындысы 2023 жылдың мамыр айында шығарылады. Конкурстық іріктеу нәтижелері туралы ақпарат АІТУ Ғылыми кеңесінде жарияланады (конкурс нәтижелері АІТУ-да оқуға білім беру гранты иегерлерінің аты-жөнін көрсете отырып, Ректордың бұйрығымен бекітіледі), АІТУ ресми сайтында жарияланады. Жеңімпаздар электронды пошта арқылы хабарландырылады.

Қатысу шарттары

Конкурсқа жеке тұлға ғана қатыса алады.

Конкурсқа Қазақстан Республикасының мектептердің бітіруші сыныптарының (10-12 - сыныптар) оқушылары және колледждерінің түлектері қатыса алады. Конкурсқа қатысудың командалық (құрамында 2 адам) немесе жеке нысаны көзделеді.

Бір қатысушыдан/қатысушылар командасынан бір ғана өтінім қабылданады.

Жобаларға қойылатын талаптар

- Байқау мақсаттарына сәйкестігі.
- Шешілетін мәселенің өзектілігі, мәселенің қойылуы.
- Жобаның нақты нәтижеге және іске асыру мерзіміне бағытталуы.
- Жұмыстың шығармашылық және зерттеушілік сипаты.
- Қарастырылып отырған мәселе бойынша талдау, қорытындылар мен ұсыныстардың болуы.
- Жобаның практикалық маңыздылығы.
- Сөйлеушілердің шешендік өнері (сөйлеудің нақтылығы, мазмұнын баяндаудың қысқалығы, тыңдаушылардың назарын меңгере білу, сендіру қабілеті).
- Көрнекі материалдармен сүйемелдеу (схемалар, кестелер, диаграммалар, слайдтар және т.б.).

Ғылыми жобаларды рәсімдеуге қойылатын талаптар:

Жобалау жұмысының құрылымы:

Титул парағы (атауы, авторлары, ғылыми жетекшілері, орындалу орны мен күні).

Мәселені белгілеу.

Мәселені шешу ретінде технология/ әзірлемесінің сипаттамасы.

Қазақстан, әлем қалаларында технологияны қолдану/әзірлеу мысалдары.

Нұр-сұлтан қаласында қолдану бойынша ұсыныстар.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

- 5 беттен аспайтын мәтін және қатысушының өтінімі MS WORD мәтіндік редакторында терілуі тиіс;

- Кестелер, схемалар, сызбалар атауы болуы керек және WINDOWS ортасында терілуі керек;
  - Жиектері: жоғарғы – 2, төменгі - 2 см, оң - 1,5 см, сол-3 см.
  - Қаріп: Times New Roman, Kz Times New Roman, кегль өлшемі -14.
  - Аралық - бірлік.
  - Азат жол ("қызыл жол") - 1,25 см;
  - Келесі жолда – ортасында жобаның атауы БАС ӘРІПТЕРМЕН (қою қаріппен);
  - Автордың аты-жөнінің бас әріптері, әкесінің аты және тегі;
  - Ғылыми жетекшінің аты-жөні, ғылыми дәрежесі, лауазымы;
  - Төменде: жұмыс орындалған мекеменің толық атауы (қалың қаріппен) (баяндамашы оқитын оқу орны);
  - Абзац шегінісінен кейін бір интервалдан кейін (бос жол) - тікелей жоба материалы;
  - Әдебиеттер тізімі мәтіннің соңында орналастырылады және жұмыстардың аталу тәртібіне сәйкес жасалады;
  - Баяндамаларды қазақ, орыс, ағылшын тілдерінде рәсімдеуге болады.
- Қолжазба материалдары қарастырылмайды.
- Конкурстық материалдар конкурсқа ұйымдастыру комитетінің мекен-жайына электрондық пошта арқылы ұсынылады.

Жобаларды іріктеу

Конкурсқа қатысу үшін жұмыстарды іріктеуді және оларды бағалауды сараптама комиссиясы жүзеге асырады. Конкурсқа қатысуға осы Ережеде белгіленген және өтінім нысанында (1-Қосымша) белгіленген талаптарға сәйкес ресімделген жұмыстар жіберіледі.

Сараптау комиссиясы келісім бойынша 5-10 адамнан тұрады (сараптау комиссиясының төрағасы мен мүшелері). Сараптама комиссияларының саны - 5. Конкурсты өткізу жөніндегі Сараптамалық комиссияның құрамына АІТУ профессор-оқытушылар құрамы (бұдан әрі - ПОҚ), студенттері мен магистранттары қатарынан сарапшылар кіреді. Сараптау комиссиясының құрамы университет Ректорының бұйрығымен анықталады.

Сараптама комиссиясының мүшелері конкурсқа қатысушылармен үлестес болмауға тиіс. Сараптамалық комиссия мүшелерінің конкурсқа қатысушылармен үлестес болу фактілері анықталған жағдайда, осы мүшелер сараптамалық комиссия құрамында жұмыстан шеттетілуге тиіс. Үлестестігі фактісін жасырған жағдайда сараптама комиссиясының мүшесі, оның ішінде АІТУ келтірген залалды өтеу бойынша жауапкершілікке тартылуы мүмкін.

Сараптама комиссиясының құзыреті:

- тақырыптарға, мақсаттар мен міндеттерге сәйкес конкурс тапсырмаларын әзірлейді;
- оқушылардың өтінімдері мен жобаларын өңдейді және тексереді;
- нәтижелер туралы есеп (ведомосын) жасайды;
- конкурс қорытындылары мен жеңімпаздарды жариялайды;
- конкурс ережелеріне сәйкес өзге де функцияларды жүзеге асырады.

Конкурсқа қатысушылардың жобалау жұмыстары құзыреттіліктің бес құраушысы бойынша көрсеткіш үшін 1 балдан бағаланады (болмаған жағдайда балл қойылмайды):

- шығармашылық қабілеті (жұмыстың дизайнындағы өзіндік және шығармашылық, жаңа тәсілдерді қолдану, тақырыптың өзектілігін және жұмыстың практикалық маңыздылығын түсіну, өз ұстанымын білдіру, оны негіздеу);

- ғылыми ойлау (проблеманы бөліп көрсете білу және оның өзектілігін негіздеу, мақсатты, міндеттерді тұжырымдай білу, салыстыра, салыстыра, жинақтай және қорытынды жасай білу, себеп-салдарлық байланыстарды анықтай білу, дәлелдер келтіре және мысалдармен суреттей білу, алынған нәтижені қойылған мақсатпен байланыстыра білу);

- АКТ пайдалану (ақпараттық және уақытша кеңістікті тиімді ұйымдастыра білу, пайдаланылатын бағдарламалық өнімдердің негізділігі);

- пайдаланылған зерттеу әдістерінің тиімділігі (негізгі терминдерді және жоба тақырыбы бойынша нақты материалдарды білу, проблемаға қатысты қазіргі көзқарастарды (тәсілдерді) және оны шешу тәсілдерін білу, ақпарат көздерін білу);

- Шешендік шеберлік, демонстрациялық материалдың сапасы, анықтық (сауатты, эмоционалды және еркін сөйлей білу, өз ұстанымын білдіру, оны негіздеу);

- команда мүшелерінің үйлестіру деңгейі (тек командалық жұмыстар үшін).

Максималды мүмкін болатын ұпай саны: – 5 жеке жұмыс үшін, 6-қазылар командалық жұмыс үшін алқасының барлық мүшелерінің орташа бағасы бойынша қойылады.

Сараптама комиссиясының шешімі шағымдануға жатпайды.

Конкурс жеңімпаздарын АІТУ-да оқуға білім беру грантын алуға арналған сертификаттармен және АІТУ қабылдау комиссиясына жіберілетін конкурсқа қатысу туралы сертификаттармен марапаттау туралы сараптама комиссиясының хаттамалық шешімі.

Конкурстың қорытындыларын шығару және жеңімпаздарды айқындау кезінде конкурстың екінші кезеңінде қатысушылар көрсеткен нәтижелер ескеріледі. Конкурстың бірінші кезеңінде қатысушылар көрсеткен нәтижелер тек даулы жағдайларда, яғни екі немесе одан да көп қатысушыда екінші кезең үшін тең балл болған кезде назарға алынады.

Байқаудың ұйымдастыру комитеті

Ұйымдастыру комитетінің құрамы профессор-оқытушылар құрамынан, студенттерден, магистранттардан және АІТУ қызметкерлерінен құрылады.

Ұйымдастыру комитеті келесі міндеттерді шешеді:

- конкурс шеңберінде барлық іс-шараларды ұйымдастыруды және өткізуді қамтамасыз етеді;

- конкурсқа қатысушыларды тіркеуді ұйымдастырады;

- атқарылған жұмыс туралы есеп береді;

- байқауды өткізу ережелеріне сәйкес өзге де функцияларды жүзеге асырады.

Ұйымдастырушылар қатысушылардың конкурс шарттарын орындамағаны, сондай-ақ уақтылы орындамағаны үшін, қатысушылардан конкурс өткізу мақсатында қажетті толық емес және/немесе дұрыс емес Байланыс және/немесе өзге де мәліметтерді алғаны үшін, сондай-ақ қатысушының конкурсқа қатысу шарттарымен таныспағаны үшін жауапты болмайды.

Қатысушылар конкурсқа ұсынылған материалдардың адалдығы үшін дербес жауапты болады.

Байланыстар

Барлық сұрақтар бойынша электрондық пошта арқылы хабарласыңыз: science@astanait.edu.kz

Шұғыл сұрақтар үшін байланыс телефоны: +7 7172 64-57-13 (АІТУ ғылым және инновациялар департаменті).

КОНКУРСҚА ҚАТЫСУ ҮШІН ӨТІНІМДІ РЕСІМДЕУГЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

Оқу орны	
Автордың аты-жөні (толық), сыныбы	
Ғылыми жетекшінің аты-жөні (толық), лауазымы	
Жоба тақырыбы	
Қатысушы мен ғылыми жетекшінің Байланыс телефондары	
Қатысушының немесе ғылыми жетекшінің электрондық поштасы	
Аннотация (5-7 жол)	

